

Het koster sluik

Jaargang 3
2009

Heemkundevereniging van Sprang-Capelle e.o.
Redactieadres: Wendelnesseweg 124, 5161 ZC Sprang-Capelle, tel. 0416-312210

no. 4
november

Van de redactie

‘De tijd gaat snel, bedenk dat wel.’ Bijna weer een jaar voorbij.

En wat voor een jaar! Een goed heemkunde jaar? Ja, dat mogen we wel zeggen, met een prachtige jubileumavond.

Maar dat niet alleen. Lees maar in dit Koster sluik wat er zoal gepasseerd is ná april van dit jaar. Door het jubileum is het ritme

van verschijnen van het Koster sluik een beetje verstoord. In het vorige nummer wilden we aandacht schenken aan 25 jaar heemkundevereniging. Daardoor bleef nogal wat kopij liggen. Vandaar nu een extra dikke uitgave. Dat is niet erg, dat geeft wat extra leesvoer voor de donkere winteravonden. Dan zijn we weer helemaal bij.

U bent gewend dat er nader kennis gemaakt wordt met een lid van onze vereniging. Piet van Fernej trekt er op uit om met één van onze leden in gesprek te komen. Het resultaat daarvan leest u steeds in een ‘In gesprek met .....’. In juli heeft hij een gesprek gehad met Louis van Zutphen.

Louis vertelt daar over zijn 25 jaren lidmaatschap van onze vereniging. Op dinsdagmorgen

3 november 2009 is Louis overleden. Louis was een gewaardeerd lid van twee van onze werkgroepen. Op 24 september was hij ook nog op onze jubileumavond. Zijn ziekte en overlijden heeft ons overvallen. We wensen zijn gezin veel sterkte toe bij dit verlies.

Het lijkt de redactie niet gepast om nu dit gesprek te plaatsen.

Piet Konings is, met behulp van Teun van der Galiën, bezig met de geschiedschrijving van winkeltjes en bedrijven in Sprang-Capelle. Dat geeft een mooi beeld van ons heem en een stuk geschiedschrijving van ons dorp. Maar ze hebben uw hulp nodig, zoals u in een van de artikelen kunt lezen.

Vergeet niet **het jaarprogramma voor 2010** te bekijken. Het wordt weer een interessant heemkundejaar.

‘Van billen en kruien’ lezing door Ad van Gool

De uitnodiging om op maandagavond 11 mei 2009 naar de Prins Clauszaal van het Cultureel Centrum Zidewinde te komen was niet aan dovemansoren gezegd. De Clauszaal zat weer vol. Uiteraard met de vaste kern, de vele leden aangetrokken door het onderwerp ‘windmolens’ en een paar nieuwe leden. Natuurlijk, ze waren er ook weer, de geïnteresseerden van ‘buiten’. Logisch natuurlijk, immers Ad van Gool is zeker niet de eerste de beste in Brabant. Zijn opa was al mulder, zijn vader ook en als kind maakte hij het reilen en zeilen in en rondom de molen dagelijks van nabij mee. Met zijn ervaringen uit de praktijk en na veel speurwerk en studie wist Van Gool, auteur van ‘Windmolens in de Noord-Brabantse Kempen’ (2007), ons van de eerste tot de laatste minuut te boeien. Alles nog eens extra gelardeerd met de vele anekdotes uit het rijke roomse leven van weleer.

Molens vallen op. Van ver al. Eeuwenlang al. Ook nu nog. Het zijn immers hoge en grote gebouwen. Maar helaas de molens worden de laatste jaren ingesloten door de oprukkende verstedelijking, met als gevolg: een steeds verminderde windvang. Onze eigen Sprangse molen ‘Dye Sprancke’ is daar een goed voorbeeld van. Maar dat weten we al lang. De Sprangse molen is van het *type standerdmolen*. Een windmolen helemaal van hout en al honderden jaren geleden ontworpen voor het malen van graan. Een uniek monument, waar we zuinig op moeten zijn.

‘Van billen en kruien’ dat betekent natuurlijk wat. Maar wij weten het nu. Het **billen** is het scherpen van de molensteen, het met de bilhamer uitdiepen, het uitkerfen van de groeven. En **kruien**? Ook dat weten we nu. Natuurlijk, het naar de wind draaien van de wiken. Onze mulder Machiel Treffers van ‘Dye Sprancke’ en Huib

Timmermans, nu molenaar in Heusden, (Huib was vanavond ook aanwezig), kunnen het alleen maar bevestigen. Maar dat niet alleen, bij de standerdmolen draait de kast van de molen nog met de wieken mee ook! Maar dat hoort bij het principe van de standerdmolen. Dat de wieken van de molen van rechts naar links draaien was voor een aantal aanwezigen een 'nieuwje'.

En de windmolen *type grondzeiler*? Deze windmolen is ontworpen voor de waterbeheersing en kan vanaf de grond bediend worden, opgezeild. Het materiaal van de molen kan verschillen, zowel bij de achtkanten houten molens als de ronde stenen molens. Deze windmolens zijn gebouwd in gebieden waar weinig windbelemmering was. Zo zijn er bij Kinderdijk een groot aantal (18) van deze poldermolens gebouwd, die alle bewaard zijn gebleven. Grondzeilers die als korenmolens zijn ingericht vinden we in gebieden met veel wind of op een natuurlijke verhoging in het landschap. Dan zijn er nog de *berg- of beltmolens* (ingebouwd op een kunstmatig opgeworpen heuvel), de *stellingmolens* (met galerij) en de *torenmolens*, maar helaas, daar zijn er nog maar vier van.

Als dank kreeg Ad van Gool een hartelijk applaus bij het slotwoord van onze voorzitter

Het dialect van Sprang-Capelle

De werkgroep 'dialect' heeft in Bruggeske 2009 nr. 2 haar beloofde bijdrage geleverd. Wacht maar af. Deze maand hebben we een spreker uit onverwachte hoek. Govert van der Leij, geboren aan de Hoge Zandschel, heeft studie gedaan naar allerlei taalkundige gebruiken binnen ons dialect. Daarover komt hij met ons praten op 18 november. Hij heeft mij vooraf al wat inzicht gegeven. Hij heeft mij daarbij verbaasd. Want wat ik al dialect pratend, zonder na te denken toepas, blijkt onderhevig te zijn aan regels.

Verder zoeken we oude gezegden om die te vertalen in goed dialect. Later willen we die gezegden, met andere dingen, een keer publiceren, zodat u er ook van kunt genieten. Ook nemen we gesprekken op van mensen die nog echt ouderwets 'plat' praten. Misschien hebt u nog van die bandjes, dan weet u me wel te vinden hoop ik.

Tot ons verdriet werd kortgeleden ons lid Louis van Zutphen ernstig ziek. Inmiddels is hij overleden. Wij wensen zijn vrouw en kinderen veel kracht en sterkte toe. We zullen zijn vrolijke noot en zijn Besoijense tongval moeten missen in onze werkgroep.

Piet Konings

Sluiting loket burgerzaken

Twaalf en een half jaar na de herindeling van 1 januari 1997 zijn op donderdagavond 28 mei 2009 de laatste paspoorten en rijbewijzen vanuit het oude gemeentehuis van Sprang-Capelle uitgereikt.

Uiteraard was de heemkundevereniging van Sprang-Capelle aanwezig om die laatste avond vast te leggen. Daardoor kreeg de laatste avond toch nog een wat formeel tintje voor de medewerkers.

De Kinderdijkse molens

De hele week was het warm en zonnig maar voor zaterdag werden er buien voorspeld. Het zal toch niet waar zijn... juist nu er een mooie tocht naar de Kinderdijkse molens is gepland.

We worden verwacht in het bezoekerscentrum het Wisboomgemaal. Dit is een monument uit 1868 dat gebouwd is als stoomgemaal en in 1924 omgebouwd tot elektrisch pompgemaal. Tussen de twee indrukwekkende 'reuzenslakkenhuizen' die de Alblasserwaard droog hielden, worden we verwelkomd door een vrolijke, charmante gastvrouw. De 'koffie met...' staat al op ons te wachten. Dan gaat ze vertellen... levendig en boeiend.

Hoe de negentien molens van Kinderdijk symbool staan voor de wijze waarop Nederland met het water omgaat. Het land dat werd geteisterd door overstromingen en verzakking werd eeuwenlang door de molens droog gehouden en bewoonbaar gemaakt.

Ze vertelt; hoe Floris V al in 1277 een hoogheemraadschap oprichtte en een dijk liet aanleggen rond dit gebied, met sluisen in de Giessen en de Alblas.

Ze vertelt; hoe men 100 jaar later op handen en knieën, met schep en kruitwagen twee kanalen, van zo'n 20 km. door de Alblasserwaard naar Kinderdijk heeft gegraven om het vele water te kunnen lozen in de Lek.

Ze vertelt; hoe in de eeuwen daarna ook deze kanalen het stijgende water niet meer aankonden, want door inklinking werd de bodem van de polders steeds lager. Veengrond kan hierdoor wel een meter per eeuw dalen.

Ze vertelt; hoe begin 1700 de waterschappen moeten gaan samenwerken om deze problemen aan te kunnen. Twee waterschappen worden gevormd: Overwaard en Nederwaard. Dan volgt een grote stap. Er worden boezemmolens gebouwd. Zestien in getal. Deze molens kunnen trapsgewijs het water oppompen naar een hoger gelegen boezem en van daaruit naar een nog hoger gelegen reservoir. En bij een lage waterstand in de rivier kan het water de Lek instromen.

En deze molens gaan we per boot bekijken.

Het is interessant om vanaf het water de vele molens van zo dichtbij te kunnen bekijken. We doen ons best om de informatie die we in het Wisboomgemaal hebben opgedaan, te gebruiken bij alles wat we zien.

Na de boottocht bezoeken we een molen die bij voldoende wind nog dagelijks draait. We zien hoe de molenaarsfamilie hierin geleefd heeft. Dicht opeengepakt. Bedsteden, beneden en boven een woonkamertje en ruimtes waarin werd gekookt, genaaid, ingemaakt, gespeeld.... alles was nog zoals het vroeger werd bewoond.

De molenaar gaf antwoord op alle vragen. Leuk om te onthouden is de taal van de wieken. Staan de wieken als een *letter X* dan betekent dat een lange ruststand, enkele weken. Staan ze als een *plusteken* dan is dat een korte rust. Staan de wieken op *elf uur* dan vertellen zij over een geboorte en staan ze op *één uur* dan is er rouw bij een familie. Ook deze zaterdag vertelden de wieken dat er iemand overleden was.

We begrijpen dat stoomgemalen en daarna elektrische gemalen de taken van de molens hebben overgenomen, maar de bewondering om deze eeuwenoude gemalen wordt er niet minder om.

En de regen.....?????. Dat enkele buitje heeft ons niet kunnen hinderen.

Overhandigen schoenleest

Op 12 september 2009 overhandigt Jac. Ophorst, Hoofdstraat 44, in 'Ons Huis', tijdens de tentoonstelling rond de Open Monumentendag 2009, een door hem in 1960 gemaakt monstermodel voor een schoen.

Oorlogskinderen

Heel wat mensen weten de heemkundevereniging te vinden met een vraag. Soms een gemakkelijke, een andere keer weer wat moeilijker. Maar onze leden kunnen natuurlijk ook helpen.

Piet Advocaat uit Amsterdam is in juli 1945 als kind in Sprang-Capelle geweest. Hij was één van de oorlogskinderen uit Kinderdijk en Nieuw-Lekkerland die in Sprang-Capelle kwamen aansterken. Samen met veel andere kinderen tussen 11 en 13 jaar werd hij ondergebracht bij Sprang-Capelse gezinnen. Veel weten wij er niet van, maar zeker is dat bij Willem Nieuwenhuizen gasten waren. Ds. Louwe Kooymans uit Baardwijk was de organisator. Kerken hielpen mee en de gemeente zorgde voor een centrale keuken.

U snapt het natuurlijk wel. Piet Advocaat wil meer over die periode, de kinderen en de gastgezinnen weten.

Wie kan ons aan meer informatie helpen? U kunt contact opnemen met Koos Nieuwenhuizen, telefoon 277386.

Winkeltjes en bedrijven in het westelijk deel van Sprang-Capelle. Waar blijft uw hulp?

Voor het volgende boek ben ik, samen met Teun van der Galiën, al weer hard aan het werk. Dat betekent ook veel bezoeken afleggen om over vroeger te praten, de gezellige kant van dit werk.

Op mijn oproep in de 'Duinkoerier' hebben gelukkig enkele mensen gereageerd. Maar er is nog meer hulp nodig, want al weten we dat ergens een winkeltje is geweest, dan hebben we nog geen gegevens en foto's van de mensen die er woonden en werkten. En daarbij moet u ons helpen. Ik ga enkele zaken opnoemen waarover u misschien meer weet, of waarvan u een foto hebt. Laat het dan weten, want zo helpt u als lid ook echt mee aan het tot stand komen van ons volgende boek.

Let wel: Sprang en Vrijhoeve doen we pas volgend jaar.

Ik zoek gegevens en foto's van:

- Winterdijk** : Elie Meijer olieboer, Leen van Dongen slager, Gerrit Verhagen bakker, Jan Smits kleermaker.
Haven : familie De Bas winkel en grossierderij, Roubos kolen, Boerenbond en Cabro.
Hoofdstraat : De Bie kruidenier, Christ fietsen, Van der Waals schilder, Jan Timmermans schoenen, Dolstra kapper en havenmeester, Schapendonk tabak, Leen de Rooij voerman en kolen, Cové bakker.
Schoolstraat : B. van Campen koffie verzekeringen, Trui Snuf snoep.
Wendelnesseweg : Schoenfabriek oost, Dames Werther, Dirk van Tilborgh olie galanterieën, Janus Timmermans kruidenier.
Nieuwevaart : Alblas bakkerijbenodigdheden, Mouthaan de mulder, Rien Wervers fietsen.
Schrevelstraat : Leo van Andel bakker en cafetaria
Hoge Akkerweg : weduwe Van der Schans bijbels, Martien Verduijn kippen etc.
Korte Nieuwstraat : aardappelhandelaar.
Heistraat : foto's van de mensen: Rook van Dalen, gebroeders Spierings timmerman/aannemer, Rijkers Van Tilborgh drogist, P. en C. van Zelst transport, Vos-Feskens huish. art., Van Drongelen schoenfabriek, Lies Both horloges enz., Christ schoenen, Mandemakers-van Wijlen manufacturen, Van Peer tabak, Cor Boeren kruidenier, Chieleke Verhagen aannemer, Van der Ven gordijnen ennz., Ries van Andel en de bakkers de Jong, Dekkers bakker, Rijken varkenshandel, Gerrit Paans timmerman/aannemer, Jan Roubos drukwerk, Arts fietsen, wed. A. Spierings-Rijken drogist, Christoffel Vos kruidenier, Wagemakers kruidenier, Vos schoenfabriek, Zwart schoenfabriek, Adriaan Snijders nr. 210 blauwsel enz., Hommel kachels en fietsen, 'Rosita' Molegraaf-Minnaart textiel, Rijken garage en benzine, C. Oerlemans veetransport, M. F. Hollemans serviesgoed agrarische prod., Konings en Stam herberg, Hendrien v.d. Hoven-Rozenbrand snoep, Leen Heurter tabak.
Hogevaart : Van der Est manufacturen, Hein Hoefnagel vroeger café, Gerrit Koenen levensmiddelen.
Julianalaan : Wim Oostdijk tabak, Aantje van Oversteeg-Vos Centra kruidenier, Van Ommeren bakker, Ros kruidenier, M.M. Vos boekhouder.
Onbekend : Café Boeser 1913, C. Vos-van Gent koffie, J. v.d. Lely, levensmiddelenbedrijf Capelle.

Met al wat u gevonden hebt kunt u terecht bij:

Piet Konings, Oranjestraat 8, 5161 XE Sprang-Capelle, 0416 278965, i.Konings3@kpnplanet.nl

Teun van der Galiën, Heistraat 256, 5161 GM Sprang-Capelle. 0416 311651, teun.v.d.galien@home.nl

Elke donderdagmiddag zijn wij ook van 14-16 uur aanwezig in 'Ons Huis', Schoolstraat 1A in Capelle.

Piet Konings

Julianalaan 54-56: Antje van Oversteeg-Vos met haar twee dochters Hannie en Hennie in de supermarkt 'Centra' aan de Julianalaan.

Heistraat 101: Kel Nieuwenhuizen, Kel 'den olieboer' genoemd in het dagelijks leven.

Op de foto: Dirkje Nieuwenhuizen-de Graaf, zuster van Dirkje, Cornelis (Kel) Nieuwenhuizen, werknemer Jan Mes en een zwager van Kel.

12 september Open Monumentendag 2009

De Open Monumentendag 2009 zette Capelle weer eens flink 'op de kaart'. Dat was ook de bedoeling van het thema van deze dag. 's Morgens om tien uur waren de eerste bezoekers getuigen van het overhandigen van het eerste exemplaar van de routebeschrijving.

Niet zo maar een routebeschrijving, een beschrijving van alle monumentale panden waarlangs gewandeld kon worden.

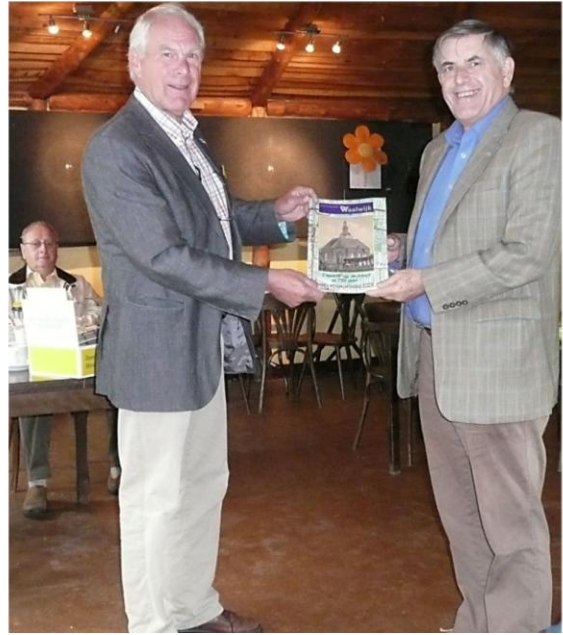
Wethouder Heuverling waardeerde het boekwerkje zeer. Hij benadrukte dat dit boek blijvende waarde heeft en nogal eens bekeken zou worden.

Voorzitter Rien Visser overhandigt in Buurthuis Capelle aan wethouder Henk Heuverling het eerste exemplaar van het boek 'CAPELLE OP DE KAART al 752 jaar'.

Het is de bedoeling dat in januari 2010 alle leden van onze vereniging dit boek gratis krijgen thuis bezorgt.

Zeker 120 mensen maakten deze wandeling door Capelle. Aandachtig stonden ze voor de panden de informatie te lezen. Een bezoek aan de hervormde kerk van Capelle werd op prijs gesteld. Na een bezoekje aan de pompoenen- en aardbeienkwekerij werd de tentoonstelling in 'Ons Huis' natuurlijk niet overgeslagen.

Open Monumentendag was een geslaagde dag. Mede dankzij de vrijwilligers van onze vereniging.

Jubileumavond op 24 september 2009

Dat hadden de oprichters van onze vereniging zo'n vijf en twintig jaar geleden niet kunnen bevroeden. Wat een opkomst, een stampvolle zaal deze jubileumavond. Alles was natuurlijk tot in de puntjes voorbereid. De lange tafels waren al gedekt, want bij zo'n feest hoort immers een feestmaal. De koffie met cake zou meteen bij binnenkomst geserveerd worden.

Een grote schare van leden zocht al direct na vijfen een goede plek in de Grote Zaal van Zidewinde. Wel noodzakelijk, omdat er nauwelijks gereserveerde plaatsen waren. Ja toch, voorin de zaal waren er een paar. Logisch natuurlijk, want er waren ook gasten uitgenodigd. Onze voorzitter zou ze in zijn welkomstwoord speciaal toespreken en ook bedanken. We zagen de collega voorzitters van heemkundeverenigingen uit de regio voorbijkomen, ook onze sponsors, die ook nu weer hun bijdrage hadden geleverd. Nu weer bij het tot stand komen van ons fraaie straatnamenboek 'Weet waar je woont'. Verder mevrouw Anieta van Geertruij, oud gemeentearchivaris van Sprang-Capelle, die de zo noodzakelijke bijdrage had geleverd voor het tot stand komen van dit boek. Wij, de aanwezige leden wisten het al, ook wij zouden aan het eind van de avond een exemplaar uitgereikt

krijgen. Prachtig. Verder zagen we voorin de zaal ineens weer Wijnand Konings met zijn vrouw zitten. Hij praatte weer als vanouds en straalde van oor tot oor. Alles was weer goed. Wat ook opviel, en er werd zelfs onder leden over gesproken, "onze oud-voorzitter en ook een enkel bestuurslid zitten ook onder het gewone volk". Inderdaad er is in de voorbije vijf en twintig jaren al veel veranderd.

De avond vloog om. En wat de heer van Loon en zijn medewerkers van Zidewinde met zijn buffetten ons voorschotelde was super. Heerlijk. En wat was er veel te genieten deze avond. Toen we de uitnodiging voor deze jubileumavond ontvingen wisten we het meteen. Daar willen we bij zijn. Wat een avond.

Oud-archivaris G. Rehm

Via mevrouw Van Geertruij, ook oud-archivaris van Sprang-Capelle, hoorden wij dat de heer G. Rehm op 17 september 2009 overleden is. Archivarissen en heemkundeverenigingen hebben wat met elkaar. Vaak hebben zij informatie die wij kunnen gebruiken. In die zin was de heer Rehm van belang voor onze vereniging. Daarom geven wij bericht van zijn overlijden.

Lezing 'De middeleeuwse turfvaart naar Den Bosch'

Anton van der Lee was verrast. "Voor zo'n volle zaal heb ik nog nooit gestaan, 't is maar dat ik zoveel ervaring heb, anders zou ik er nog zenuwachtig van worden ook". Inderdaad de heer Van der Lee bleef onverstoort en overlaadde de ruim honderd aanwezigen met zijn feitenkennis over de turfvaart naar Den Bosch in de vroege middeleeuwen tot en met de Tachtigjarige Oorlog. Natuurlijk hebben we wel wat kunnen onthouden, maar belangrijker, nu hebben we een beeld hoe het er toen aan toeging. En dat blijft hangen.

Door het afgraven van het veen voor de zwarte turf, de beste overigens, is het slagenlandschap ontstaan. De restanten van de turf werden gemengd met de ondergrond, waardoor de grond nu geschikt was voor grasland. Voor de turfwinning is het van belang dat het water afgevoerd wordt. Dat veroorzaakte vaak verdroging van de grond met als gevolg het ontstaan van de Loonse en Drunense Duinen. Kortom, de turfwinning heeft nogal wat invloed op het landschap gehad.

De afvoer van turf uit onze streken maakte vervoer over water noodzakelijk. De turfvaart in de richting Den Bosch kwam er dan ook. Pauwels van Haestrecht, de heer van Loon op Zand, had zijn Donjon bij de afslag naar Udenhout, echter er is niets meer van zijn kasteel terug te vinden. Het Witte Kasteeltje in Loon op Zand is van veel later datum. Hij begon in 1397, met toestemming van de hertogin van Brabant met het graven van de vaart. De ontstaansgeschiedenis ging gepaard met moord, doodslag en terechtstellingen, o.a. bij het Galgenwiel. Een twintigtal jaren later kwam het vervoer met platbodems op gang. Met het plaatsen van stuwen werd getracht de waterstand op peil te houden en de wateraanvoer te garanderen. Maar helaas, dat lukte niet altijd. Uitvoerig vertelde Anton van der Lee over de conflicten, die steeds opnieuw de kop opstaken en die

vaak escaleerden met als gevolg stagnatie in het vervoer. Naast de hoge adellijke heren in Brabant en Holland eisten ook de bestuurders van de stadjes en dorpen langs de vaart hun deel. Tol heffen dus en ladingafdracht eisen. Sabotage was het meest gebruikte drukmiddel. Iedereen wilde wel een graantje meepikken bij de toch wel lucratieve turfvaart.

Maar waar lag die turfvaart naar Den Bosch nu eigenlijk? Er is immers nauwelijks meer iets van terug te vinden. Vast staat dat het begin in de omgeving van De Moer lag. Dan door Loon op Zand, het Vaartskwartier (Kaatsheuvel, de Vaartstraat, het Hoekske) langs het Galgenwiel (Plantloon), Baardwijk, achter Drunen langs naar de Kuykse Verlaat, de Bosschesloot en bij Engelen via de Dieze naar Den Bosch.

Voor Sprang werd voor de aansluiting op de turfvaart naar Den Bosch een eigen vaart gegraven. Naast het vervoer richting Den Berg en Dordrecht was er nu ook vervoer naar Den Bosch mogelijk. Daar in Sprang konden ze nu mooi van 'twee walletjes' eten.

En de turfschippers? Daar waren er toen veel van in onze contreien en ze werden 'Brabers' genoemd. Ook nu nog. Alleen al in Loon op Zand - Kaatsheuvel zijn er nog een twintigtal van met die achternaam. Nazaten dus van de turfschippers van weleer.

Kijk regelmatig op de vernieuwde website van heemkundevereniging Sprang-Capelle e.o.:
www.heemkundesprangcapelle.nl

- 25 januari** : **‘De Spaanse griep in De Langstraat’ door drs. Jaap Sepers**
 De laatste maanden heeft de Mexicaanse griep ons in de greep gehouden. Was het nu wel een epidemie of viel het wel mee? Wie moesten er allemaal ingeënt worden? In de jaren 1918-1919 werd de wereld geteisterd door de Spaanse griep. Wereldwijd vielen er miljoenen slachtoffers. Vergelijkbaar met de Mexicaanse griep? Jaap Sepers heeft onderzoek gedaan naar de gevolgen van de Spaanse griep in onze streek. Daarbij kwam hij veel gegevens tegen over Sprang-Capelle.
- 8 maart** : **‘90 jaar Rabobank in Sprang-Capelle’ door Gerrit Haverhals**
-

Ooit begonnen als Boerenleenbank is de Rabobank uitgegroeid tot een sterke bank. En dat is belangrijk, hebben we gemerkt. Gerrit Haverhals heeft de geschiedenis van de plaatselijk bank eens op een rijtje gezet. Bovendien wordt er een kleine tentoonstelling ingericht met oude documenten, foto's, machines en reclamemateriaal.
- 10 mei** : **‘Verhalen uit de Langstraat’ door Marja van Trier**
 Onze vereniging is sinds een jaar een werkgroep ‘dialect’ rijk. Daarom verhalen uit ons dorp en onze streek in het plaatselijk dialect. Het plaatselijke of het Loon op Zandse dialect? Het gaat om Brabantse verhalen over echte Brabantse en Sprang-Capelse mensen. Verteld en gespeeld door een rasvertelster Marja van Trier.
- 26 juni** : **Kleine excursie naar het Generaal Maczek Museum in Breda**
 Op 30 oktober 1944 werd Sprang-Capelle bevrijd door de geallieerden. Onder hen waren Polen, o.a. actief geweest bij het Capelsche Veer. Nederland viert de 65-jarige bevrijding. In dat kader is een bezoek aan het Generaal Maczek Museum in Breda op zijn plaats. De tentoonstelling leidt ons door alle plaatsen die door de Eerste Poolse Pantserdivisie onder leiding van generaal Maczek bevrijd zijn. Het museum bevat een groot aantal unieke foto's. Een gids vertelt wat er allemaal nog meer te zien is.
-
- 25 september** : **Grote excursie naar ‘De acht Zaligheden’ in de Kempen.**
-

De excursie begint met een bezoek aan het streekmuseum ‘De Acht Zaligheden’. Het museum is een oude Brabantse boerderij in bijna originele staat met veel herkenbare voorwerpen en kamers. Met de bus maken we een tocht door de acht dorpen die de naam ‘Acht Zaligheden’ gekregen hebben. Een gids rijdt mee en vertelt ons vele verhalen en sages over de genoemde dorpen. De inwendige mens wordt natuurlijk niet vergeten.
- 25 oktober** : **‘80 jaar tuinbouw aan de Wendelnesseweg’ door Sander Sanders**
 De geschiedenis van je eigen familie vertellen. Wie kan dat? Sinds 1932 heeft de vader van Sander een dagboek bijgehouden. In dat dagboek is van alles genoteerd. Niet alleen het weer en wat er gezaaid werd. Maar ook de crisistijd en de oorlog werd aangehaald. Moeder bewaarde allerlei bescheiden die een beeld van het bedrijf geven. Zo ontstond een boeiend beeld van een tuinbouwbedrijf in ons dorp.
- 22 november** : **‘We zullen er ondanks alles de moed maar inhouden’ door prof. dr. A.J.A. Bijsterveld**
 Tijdens zijn lezing gaat Bijsterveld in op de dagelijks zorgen van de crisisjaren. Zijn eigen familie staat daar in centraal. In het najaar van 1931 ging de werkloze timmerman Noud Bijsterveld, die op 't Hout (gemeente Mierlo) woonde, werken in Maastricht. Zijn vrouw, Doortje Bijsterveld-Nooyen, bleef met twee kleine kinderen achter en zette de manufacturenzaak A. Bijsterveld-Nooyen aan de Helmondseweg voort. Doortje en Noud schreven elkaar trouw gedurende de twee maanden van hun scheiding. Hun brieven geven een intiem en levendig beeld van het dagelijkse lief en leed van gewone Brabanders in de crisisjaren. In deze lezing staat hun beleving van die moeilijke tijd centraal.
 Hoe staat het met onze beleving van de huidige crisis?
-

